

Q Ə R A R

15 sentyabr 2015-ci il

Bakı şəhəri

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin Cinayət kollegiyası
Hakimlər – Abbasov Mirzəli Əbdüləli oğlu (sədrlik edən və məruzəçi), Babayev Qədim Xalid oğlu və Murquzov İlqar Mustafa oğlundan ibarət tərkibdə,
Məhkəmə iclas katibi – Məmmədov Fəxri Afiq oğlu,

Dövlət ittihamçısı – Azərbaycan Respublikası Baş Prokurorluğu DİMİ-nin apellyasiya və kassasiya instansiya məhkəmələrində dövlət ittihamının müdafiəsi üzrə Şöbəsinin prokuroru Dəmirli Orxan Novruz oğlunun,

Məhkumlar – XXX və XXXX,

Müdafiəçilər – Bakı şəhəri 1 saylı hüquq məsləhətxanasının vəkili İbişov Nadir Həsənqulu oğlu və Ələmov Elvin Dadaş oğlunun iştirakları ilə,

27 aprel 1990-cı il tarixdə Əli-Bayramlı şəhərində anadan olmuş, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, subay, orta təhsilli, fərdi əməklə məşğul olmuş, əvvəllər məhkum olunmuş və məhkumluğu ödənilməyən, Hacıqabul rayonu, A.Dadaşov küçəsi ev 32-də qeydiyyatda olan və yaşamış, barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş

XXX Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 180.2.1-ci maddəsi ilə,

22 sentyabr 1989-cu il tarixdə Əli-Bayramlı şəhərində anadan olmuş, Azərbaycan Respublikasının vətəndaşı, subay, orta təhsilli, fərdi əməklə məşğul olmuş, əvvəllər məhkum olunmamış, Şirvan şəhəri, M.Rəsulzadə küçəsi ev 11, mənzil 9-da qeydiyyatda olan və yaşamış, barəsində həbs qətimkan tədbiri seçilmiş

XXXX Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 180.2.1-ci maddəsi ilə məhkum olunmalarına dair Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmündən məhkumlar XXX və XXXX tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətləri üzrə işə Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin binasında açıq məhkəmə iclasında baxaraq,

m ü ə y y ə n e t d i :

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli 1(101)-510/2015 sayılı hökmünə əsasən (sədrlik edən hakim N.A.Kərimov, hakimlər R.A.Allahverdiyeva və T.X.Nəsrullayeva) XXX Azərbaycan Respublikası CM-nin 180.2.1-ci maddəsi ilə nəzərdə tutulan cinayət əməlini törətməkdə təqsirli bilinərək ona 5 il 8 ay müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası təyin edilmişdir. Azərbaycan Respublikası CM-nin 67.1-ci maddəsinə əsasən hazırki hökmlə təyin edilmiş cəzaya Hacıqabul rayon məhkəməsinin 28 oktyabr

2013-cü il tarixli hökmü ilə təyin edilmiş 1 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasının çəkilməmiş qalan 5 ay 14 gün hissəsi qismən birləşdirilməklə XXXqəti olaraq 6 (altı) il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası təyin edilmiş, cəzasını ciddi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkməsi müəyyən edilmiş, cəza çəkmə müddətinin əvvəli 15 avqust 2014-cü il tarixdən hesablanmışdır.

Hökmlə həmçinin XXXXAzərbaycan Respublikası CM-nin 180.2.1-ci maddəsində nəzərdə tutulan cinayət əməlini törətməkdə təqsirli bilinərək cəzasını ümumi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkməklə 5 (beş) il müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzası təyin edilmiş, cəza çəkmə müddətinin əvvəli 05 dekabr 2014-cü il tarixdən hesablanmışdır.

Birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən müəyyən edilmiş işin faktiki hallarından görünür ki, XXX14 avqust 2014-cü il tarixdə saat 14:00 radələrində özgənin əmlakını açıq talama məqsədi ilə tanışları XXXXilə birlikdə qabaqcadan əlbir olan bir qrup şəxs halında arabaçı işlədikləri Bakı şəhəri, Qaradağ rayonu, Lökbatan qəsəbəsi ərazisində fəaliyyət göstərən «Meyvəli» Topdan Satış Bazasının 3-cü sırası ilə 4-cü sırasının arasında qoyulmuş, yük yığılması üçün nəzərdə tutulmuş taxtaların üzərində yatmış vəziyyətdə olan və həmin bazarda arabaçı işləyən Salahov İsmayıl İlham oğlunun əynindəki şalvarının cibində olan pul kisəsini talamaq barədə Vüqar Zərbaliyevlə razılaşıb, bu məqsədlə XXXXətrafa nəzarət etmiş, o isə kənarında heç kimin olmamasını zənn edib fürsətdən istifadə edərək, İsmayıl Salahovun əynindəki cins şalvarın sağ yan cibini kəsici alət olan lezva ilə kəsərək, içərisində 1, 5, 10 və 20 manatlıq əsginazlardan ibarət 170 manat nağd pul olan 5 manat dəyərində pul kisəsini talayan zaman onların törətdikləri cinayət hadisəsini görürək, yaxınlaşmış Səmədzadə Elnur Mürvət oğlunun talanmış əmlakı sahibinə qaytarmaq barədə təkidinə baxmayaraq göstərilən pul kisəsini açıq yolla talayıb qaçmaqla hadisə yerindən uzaqlaşaraq, zərərçəkmiş şəxs Salahov İsmayıl İlham oğluna ümumilikdə, 175 manat dəyərində maddi ziyan vurmaqla soyğunçuluq etmişlər.

Hökmdən narazı qalan məhkum XXXXapellyasiya şikayəti verərək məhkəmənin hökmü ilə ona təyin edilmiş cəza ilə razı olmadığını bildirmiş və onun işinə yenidən baxılmasını xahiş etmişdir.

Hökmdən həmçinin narazı qalan məhkum XXXapellyasiya şikayəti verərək birinci instansiya məhkəməsinin hökmünün qanunsuz və əsassız olduğunu bildirmiş və həmin hökmün ləğv edilməsini xahiş etmişdir.

Apellyasiya baxışı zamanı məhkum XXXapellyasiya şikayətinə əlavə verərək birinci instansiya məhkəməsinin hökmünün dəyişdirilməsini və ona təyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsini, eyni zamanda onun barəsində cəzaçəkmə müəssisəsinin növünün ümumi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsi kimi müəyyən edilməsini xahiş etmişdir.

Məhkəmə iclasında məhkum XXXXvə onun müdafiəçisi İbişov Nadir Həsənqulu oğlu hər biri ayrı-ayrılıqda apellyasiya şikayətini müdafiə edərək Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilməsini, həmin hökmə V.Zərbaliyevə təyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsini xahiş etdilər.

Məhkəmə iclasında məhkum XXXvə onun müdafiəçisi Ələmov Elvin Dadaş oğlu hər biri ayrı-ayrılıqda apellyasiya şikayətinin dəlillərinə uyğun çıxış edərək Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilməsini, apellyasiya şikayəti və apellyasiya şikayətinə əlavənin təmin edilməsini xahiş etdilər.

Məhkəmə iclasında dövlət ittihamçısı Dəmirli Orxan Novruz oğlu apellyasiya şikayətlərinin dəlillərini əsassız hesab edərək bildirdi ki, məhkumlar XXXvə XXXX Azərbaycan Respublikası CM-nin 180.2.1-ci maddəsində nəzərdə tutulmuş cinayət əməlini törətmələri iş materialları ilə tam sübuta yetirilmişdir. Digər tərəfdən birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən məhkumlara cəza təyin edilərkən cəzanı yüngülləşdirən hallar kifayət qədər nəzərə alınmış, təyin olunmuş cəzalar törədilmiş cinayətin xarakterinə və ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə uyğundur. Odur ki, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmünün dəyişdirilmədən saxlanılmasını, apellyasiya şikayətlərinin təmin olunmaması barədə qərar qəbul edilməsini xahiş etdi.

Məhkəmə kollegiyası cinayət işinin materiallarını araşdırıb, apellyasiya şikayətlərinin dəlillərini müzakirə edərək, məhkumlar və onların müdafiəçilərinin apellyasiya şikayətlərinin təmin edilməsi, dövlət ittihamçısının apellyasiya şikayətlərinin təmin edilməməsi haqqında fikirlərini dinləyərək hesab edir ki, apellyasiya şikayətləri təmin edilməməli, Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin 08 iyul 2015-ci il tarixli hökmü dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası CPM-nin 397.1-ci maddəsinə görə apellyasiya instansiyası məhkəməsi birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən işin faktiki hallarının müəyyən edilməsinin, habelə cinayət qanununun və bu Məcəllənin normalarının tətbiq edilməsinin düzgünlüyünü yoxlayır.

Həmin Məcəllənin 397.2-ci maddəsinə görə isə birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən müəyyən edilmiş faktiki hallar apellyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən yalnız apellyasiya şikayətinin və ya apellyasiya protestinin hüduqlarında yoxlanılır. Birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən cinayət qanununa və bu Məcəllənin normalarına riayət edilməsi apellyasiya instansiyası məhkəməsi tərəfindən apellyasiya şikayətinin və ya apellyasiya protestinin dəlillərindən asılı olmayaraq yoxlanılır.

Məhkumlar XXX və XXXXtərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətlərində işin birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən müəyyən edilmiş faktiki hallarını və əməllərin hüquqi tövsifi məsələsini mübahisələndirməmiş, şikayətdə yalnız onlara təyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsini xahiş etmişlər.

Məhkəmə kollegiyası apellyasiya şikayətlərinin həmin dəlillərini əsassız hesab edərək qeyd edir ki, məhkumlar XXXvə Zərbəliyev Vüqar Vaqif oğluna təyin edilmiş cəzanın yüngülləşdirilməsi üçün heç bir əsas yoxdur.

Belə ki, birinci instansiya məhkəməsi məhkum olunmuş şəxslərin cəza məsələsini həll edərkən, XXXmünasibətdə onun cəzasını yüngülləşdirən halların müəyyən edilməməsini, cəzanı ağırlaşdıran hal kimi isə cinayətin residivini, Zərbəliyev Vüqar Vaqif oğluna münasibətdə isə cəzanı yüngülləşdirən hallar kimi yaşayış yerindən müsbət xarakterizə olunmasını, zərər çəkmiş şəxsə vurulmuş zərərin tam şəkildə ödənilməsini, əvvəllər məhkum olunmamasını, cəzanı ağırlaşdıran halların isə müəyyən edilməməsini nəzərə alaraq onların barəsində törətdikləri cinayət əməlinin xarakteri və ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə, cinayətin törədilməsi halına, onların şəxsiyyətinə uyğun olan, təqsirli bilindikləri maddənin sanksiyası həddində olan əsaslı və ədalətli cəza təyin etmişdir.

Belə ki, Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 58.3-cü maddəsinə görə cəza təyin edilərkən törədilmiş cinayətin xarakteri və ictimai təhlükəlilik dərəcəsi,

təqsirkarın şəxsiyyəti, o cümlədən cəzanı yüngülləşdirən və ağırlaşdıran hallar, habelə təyin olunmuş cəzanın şəxsin islah olunmasına və onun ailəsinin həyat şəraitinə təsiri nəzərə alınır.

Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun “Məhkəmələr tərəfindən cinayət cəzalarının təyin edilməsi təcrübəsi haqqında” 25 iyun 2003-cü il tarixli, 4 sayılı qərarında məhkəmələrə tövsiyə olunur ki, hər bir konkret halda təqsirləndirilən şəxslərə təyin edilən cinayət cəzası Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 8-ci maddəsinə müvafiq olaraq cinayətin törədilməsi şəraitinə, təqsirkarın şəxsiyyətinə uyğun olmaqla ədalətli olmalıdır.

Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 8.1-ci maddəsinə görə cinayət törətmiş şəxs haqqında tətbiq edilən cəza və ya digər cinayət-hüquqi xarakterli tədbirlər ədalətli olmalıdır, yəni cinayətin xarakterinə və ictimai-təhlükəlilik dərəcəsinə, onun törədilməsi hallarına və cinayət törətməkdə təqsirli bilinən şəxsin şəxsiyyətinə uyğun olmalıdır.

Həmin Məcəllənin 41.2-ci maddəsinə görə cəza sosial ədalətin bərpası, məhkumun islah edilməsi və həm məhkumlar, həm də başqa şəxslər tərəfindən yeni cinayətlərin törədilməsinin qarşısını almaq məqsədi ilə tətbiq edilir.

Ədalətlik prinsipi onu tələb edir ki, təyin olunan cəza törədilmiş cinayətin ağırlığına, cəmiyyətdə doğurduğu təsirə, digər tərəfdən cinayət törətmiş şəxsin şəxsiyyətini səciyyələndirən hallara uyğun olmalıdır. Cəza təyini zamanı qeyd olunan tarazlıq pozulduqda ədalət prinsipinin tələbləri pozulmuş olur.

Beləliklə, məhkəmə kollegiyası cinayət qanununun yuxarıda qeyd olunan normalarının tələblərini və Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsi Plenumunun göstərilən qərarının tövsiyyələrini nəzərə alaraq hesab edir ki, birinci instansiya məhkəməsi tərəfindən XXX və XXXXoğluna təyin edilmiş cəzalar onların şəxsiyyətlərinə, törətmiş olduqları cinayətin xarakterinə və ictimai təhlükəlilik dərəcəsinə uyğundur. Birinci instansiya məhkəməsinin hökmü ilə cəza təyin edilərkən Azərbaycan Respublikası Cinayət Məcəlləsinin 8, 41, 58, 59, 61-ci maddələrinin tələblərinə riayət olunmuş, onlara təqsirli bilindikləri cinayət qanununun maddəsinin sanksiyası ilə müəyyən edilmiş hüdudlar daxilində, cəzanın məqsədlərini təmin edən, qanuni, əsaslı və ədalətli cəza təyin edilmişdir.

Bundan başqa, məhkum XXX apellyasiya şikayətinə əlavədə onun barəsində cəzanın ümumi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkilməsinin müəyyən edilməsini xahiş etmişdir.

Məhkəmə kollegiyası apellyasiya şikayətinin həmin dəlilini də əsassız hesab edərək qeyd edir ki, bu və ya digər cəzaçəkmə müəssisəsinin növünün məhkəmənin mülahizəsinə görə müəyyən edilməsini qanun istisna edir. Bu o deməkdir ki, cəzaçəkmə müəssisəsinin növünün müəyyən edilməsi bağlı Azərbaycan Respublikası CM-nin 56-cı maddəsinin tələblərinə mütləq əməl edilməlidir.

Azərbaycan Respublikası CM-nin 56.1.3-cü maddəsinə əsasən cinayətlərin residivi zamanı, əgər məhkum əvvəllər azadlıqdan məhrum etmə növündə cəza çəkmişsə, o cəzasını ciddi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkməlidir.

İş materialları ilə müəyyən olunur ki, XXXəvvəllər Hacıqabul rayon məhkəməsinin 28 oktyabr 2013-cü il tarixli hökmü ilə Azərbaycan Respublikası CM-nin 152-ci maddəsi ilə təqsirli bilinib 1 il 6 ay müddətinə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum edilmiş,

Salyan rayon məhkəməsinin 24 aprel 2014-cü il tarixli qərarına əsasən cəzasının çəkilməmiş qalan 5 ay 14 gün hissəsindən şərti olaraq vaxtından əvvəl azad edilmişdir.

Məhkum XXX əvvəllər qəsdən cinayət törətməyə görə azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunduqdan sonra, məhkumluğu ödənilmədən yenidən qəsdən cinayət törətməsi onun barəsində cinayətin residivini yaradır və bu halda, o, Azərbaycan Respublikası CM-nin 56.1.3-cü maddəsinə əsasən cəzasını ciddi rejimli cəzaçəkmə müəssisəsində çəkməlidir.

Yuxarıda qeyd olunanlara və Azərbaycan Respublikası CPM-nin 397.1, 397.2, 398.1.1 və 405-ci maddələrini rəhbər tutaraq Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin cinayət kollegiyası

q ə r a r a a l ı r:

Apellyasiya şikayətləri təmin edilməsin.

Bakı Ağır Cinayətlər Məhkəməsinin XXXvə XXXX barəsində olan 08 iyul 2015-ci il tarixli 1(101)-510/2015 sayılı hökmü dəyişdirilmədən saxlanılsın.

Qərar elan olduğu andan dərhal sonra qüvvəyə minir.

Qərardan Azərbaycan Respublikası Cinayət-Prosessual Məcəlləsinin 410-cu maddəsində göstərilən müddətlərdə, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin cinayət kollegiyasına kassasiya şikayəti və ya kassasiya protesti verilə bilər.

Hakimlər:

(sədrlik edən və məruzəçi)

Mirzəli Abbasov

Qədim Babayev

İlqar Murquzov

Əsli ilə düzdür

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin hakimi:

M.Ə.Abbasov